

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
4.Bf.47/2015/37. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2016. év január hó 14. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

ÍTÉLETET:

A rablás büntette és más bűncselekmények miatt I. r. vádlott és társai ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2014. október 13. napján kelt 5.B.411/2008/466. számú ítéletét II. r. és III. r. vádlottak vonatkozásában megváltoztatja.

II. r. vádlott cselekményeit az 1978. évi IV. törvény 321.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés b./ pontja szerint minősülő rablás büntettének és 4 rendbeli az 1978. évi IV. törvény 321.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés a./ és c./ pontja szerint rablás büntettének minősíti.

III. r. vádlott valamennyi cselekményét egységesen - a nemi erkölcs elleninek minősített cselekményét is beleértve - az 1978. évi IV. törvény 321.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés b./ pontja szerint minősülő rablás büntettének és 4 rendbeli az 1978. évi IV. törvény 321.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés a./ és c./ pontja szerint rablás büntettének minősíti.

III. r. vádlott főbüntetését 10 (tíz) évi szabadságvesztésre enyhíti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét I. r., r II. r. és III. rendű vádlottak tekintetében helybenhagyja.

I. r. és II. r. vádlottak által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban eltöltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja.

A másodfokú eljárásban felmerült 24.700 (huszonnégyezer-hétszáz) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A Fővárosi Törvényszék a 2014. év október hó 13. napján kihirdetett 5.B.411/2008/466. számú ítéletével I. r. vádlottat társtettesként elkövetett rablás büntette [1978. évi IV. törvény 321. § (1) bekezdés, (4) bekezdés b./ pont], 4 rb. társtettesként elkövetett rablás büntette [1978. évi IV. törvény 321. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a./ és c./ pontjai], gazdaság büntette [1978. évi IV. törvény 326. § (1) bekezdés, (3) bekezdés], valamint egyedi azonosítójel meghamisításának büntette [1978. évi IV. törvény 277. § (1) bekezdés b./ pontja] miatt mint többszörös visszaesőt - halmazati büntetésül - 11 év fegyházbüntetésre és 8 év közügyektől eltiltásra ítélte.

II. r. vádlottat 5 rb. társtettesként elkövetett rablás büntette [2012. évi C. törvény (Btk.) 365. § (1) bekezdése és (3) bekezdésének a./, c./ és d./ pontjai] miatt mint többszörös visszaesőt - halmazati büntetésül - 8 évi szabadságvesztésre és 8 évi közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést

fegyházban rendelte végrehajtani. Megállapította, hogy a II. r. vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. Rendelkezett a Fővárosi Bíróság 1.B.88/2005/3. számú ítéletével összefüggésben alkalmazott feltételes szabadság megszüntetéséről.

Az elsőfokú eljárás alatt ismeretlen helyen tartózkodó, jelenleg is távollévő III. r. vádlottat 5 rb. társtettesként elkövetett rablás büntette [Btk. 365. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a./, c./ és d./ pontjai], szexuális kényszerítés büntette [Btk. 196. § (1) bekezdés] miatt mint különös visszaesőt - halmazati büntetésül - 16 évi szabadságvesztésre, valamint 8 évi közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést fegyházban rendelte végrehajtani. Megállapította, hogy a III. r. vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. Rendelkezett a Baranya Megyei Bíróság 6.Fk.631/1997/85. számú ítéletével összefüggésben alkalmazott feltételes szabadság megszüntetéséről.

Az elsőfokú bíróság I. r. vádlottat az ellene 4 rb. társtettesként elkövetett rablás büntettének [1978. évi IV. törvény 321. § (1) bekezdése és (3) bekezdésének a./ és c./ pontjai], míg II. r. vádlottat az ellene társtettesként elkövetett rablás büntettének [Btk. 365. § (1) bekezdés, (3) bekezdésének a./, c./ és d./ pontjai] vádja alól felmentette. E felmentő rendelkezés jogorvoslat hiányában első fokon jogerőre emelkedett.

Határozott az elsőfokú bíróság az előzetes fogvatartásban, valamint a házi őrizetben töltött idő beszámításáról, a bűnjelekről, a magánfél polgári jogi igényéről, végül pedig a bűnügyi költség viseléséről.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész I. r., II. r. vádlott terhére a velük szemben kiszabott szabadságvesztés súlyosítása; I. r., II. r. vádlottak, valamint III. r. vádlott védője enyhítés, az I. r. vádlott védője a 2. vádpont (tényállás III. pontja) vonatkozásában felmentés, egyebekben enyhítés, a II. r. vádlott védője részben felmentés, részben enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.305/2008/30. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta. Átiratában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság perrendi szabálysértés nélkül lefolytatott eljárást követően megalapozott, a másodfokú eljárásban is irányadó tényállást rögzített és indokolási kötelezettségét is teljesítette. A vádlottak bűnösségére levont következtetést okszerűnek tartotta, és a cselekmények minősítését sem vitatta. Mindössze az I. r. és a II. r. vádlottal szemben kiszabott büntetést tartotta eltúlzottnak enyhének, mivel álláspontja szerint azok nem felelnek meg a belső arányosság követelményének, valamint a számos nyomatékos súlyosító körülménynek, ezért az I. r. és II. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamának jelentős felemelését látta indokoltnak. A III. r. vádlottal szemben az első fokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

I. r. vádlott védője fellebbezésének írásban benyújtott indokolásában elsődlegesen a tényállás III. pontjában írt cselekmény alól védence felmentésére, a tényállás I. pontjában írt cselekmény tekintetében a minősítés módosítására, önbíráskodás büntettének megállapítására tett indítványt. Másodlagosan az első fokon kiszabott büntetés jelentős enyhítését kérte.

1. Mindenek előtt az elsőfokú bíróság ítéletének több ténymegállapítását nem tartotta kétségtelenül bizonyítottnak. A tényállás I. pontjában írtakkal kapcsolatban kifejtette, hogy a vádlottak előadásából és az 1. számú sértett vallomásából is egyértelműen megállapítható volt, hogy a cselekmény a sértett fennálló tartozásának behajtására irányult. Nézete szerint ezt az indítékot támasztotta alá a vádlottaknak az a magatartása, hogy a sértett telefonszámát a másnapi tartozás kifizetése érdekében felírták. Helytelennek tartotta az elsőfokú bíróságnak azt az érvelését, hogy a cselekmény amiatt minősül rablásnak, mivel a vádlottak nem kizárólag az 1. számú sértettől, hanem másik két sértettől is már a ház lépcsőházában elvették a náluk lévő értékeket, illetve a lakásban is

valamennyi sértett értékét megszerezték. Az első fokú ítélettel szemben álló érvként említette, hogy a törvényszék az 1. és 2. számú sértettektől elvitt értékeket összeadva egy rendbeli rablást állapított meg a vádlottak terhére elismerve ezzel, hogy az elvitt értékek kizárólag az 1. számú sértetthez tartoztak, így azok elvitele akár az xy nevű személy fennálló tartozásának behajtását is szolgálhatta. Nézete szerint a vádlottak is jogosan feltételezhették azt, hogy a sértettek rokoni kapcsolatára figyelemmel a másik kettő sértettnél lévő értékek is az 1. számú sértetthez tartoznak. Aláhúzta, hogy nem merült fel a vádlottak önbíráskodásra irányuló szándékának megváltoztatására, nevezetesen arra utaló adat, hogy a megszerzett értékeket a vádlottak maguknak kívánták volna megtartani. Ezekre az érvekre figyelemmel rablás helyett önbíráskodás megállapítását kérte.

2. A tényállás III. pontjában szereplő cselekmény kapcsán azt emelte ki, hogy a beszerezett öt igazságügyi szakértő közül egyetlen szakértő véleménye sem támasztotta alá az I. r. vádlott bűnösségét, a szagazonosítás sem hozott eredményt. A tanúvallomások sem támasztották alá védence felelősségét. A sértettek vallomását nem tartotta kielégítőnek az elkövető személyének felismerésére. Az elkövetők testmagasság szerinti beazonosítását elégtelennek vélte, és III. r. vádlott terhelő előadását sem tartotta kételymentesnek. Hangsúlyozta, hogy a Canon típusú fényképezőgépet nem védenctől foglalták le, így annak eltulajdonítása sem kapcsolható hozzá csupán amiatt, hogy a gépben lévő egyik fényképen ő szerepelt. Aláhúzta, hogy a lefoglalt laptopot védence a III. r. vádlottól vásárolta, amit a beszerezett bizonyítékok nem cáfoltak. A kesztyűk azonosítását sem tekintette perdöntőnek, mivel azok nem számítanak ritkaságnak, hasonló áruk több száz, több tucat helyen beszerezhetők.

Utalt a tényállás II. pontjában szereplő cselekmény alól védence javára hozott felmentő rendelkezésre, amelyet az elsőfokú bíróság a hasonlóságon alapuló felismeréssel magyarázott elégtelennek tekintve az ilyen felismerést. Álláspontja szerint ugyanilyen bizonytalanság vélelmezhető a tényállás III. pontjában írt cselekmény esetében is, ezért e cselekmény alól védence felmentését kérte.

A másodlagos indítványa szerint indokolt az első fokon kiszabott büntetés enyhítése. Kiemelte, hogy az I. r. vádlott hosszú évek óta áll kényszerintézkedés hatálya alatt, az elmúlt időszakban elvesztette édesanyját, beteg, fogyatékossgal élő testvére ellátásában is részt vett, továbbá egy kiskorú gyermek gondozásának kötelezettsége is rá hárul.

I. r. vádlott írásban benyújtott beadványában a tényállás I. pontjában írt cselekmény esetében rablás helyett önbíráskodás, illetve kifosztás megállapítását tartotta indokoltnak, a III. és a IV. tényállási pontok vonatkozásában pedig felmentését kérte. Másodlagosan enyhébb büntetés kiszabását, valamint enyhébb végrehajtási fokozat megállapítását indítványozta az időmúlásra figyelemmel. Fontos és meghatározó körülményként hivatkozott III. r. vádlottnak az elsőfokú bíróság által is megállapított szavahihetőségének hiányára. Ellentmondónak tartotta, hogy az elsőfokú bíróság egyrészt elfogadta a III. r. vádlott vallomását hitelesnek ítélve azt, másrészt kétségbe vonta szavahihetőségét. A III. r. vádlott vallomásának ilyen eltérő megítélése esetén álláspontja szerint számot kellett volna adni a tanú, illetve terhelt vallomásaiban mutatkozó ellentétek okairól, a vallomások elfogadása, illetve elvetése szempontjairól, amelyet az elsőfokú bíróság elmulasztott. Az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő tevékenységét emiatt egyoldalúnak találta. Elfogadhatatlannak tekintette a III. r. vádlott kiragadott vallomásrészleteinek vele szembeni értékelését. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság az ártatlanság vélelmével szemben a bűnösség elvének koncepcióját fogadta el, amikor a szavahihetetlen III. r. vádlott vallomásának részleteit terhére vette figyelembe. A tényállás I. pontjában írt cselekmény esetében ismételten hangsúlyozta a már korábban megjelölt minősítés módosítás indokoltságát. Meglátása szerint számos adat utalt arra, hogy a tényállás I. pontjában írt cselekményt az xy nevű személy követelésének érvényesítése végett valósították meg. Hiányolta a megbízó meghallgatását. Kifejtette, hogy mivel az elsőfokú bíróság nem tudott

ellentétes adatot feltárni a cselekmény elkövetésének indítékára, így megalapozatlan a követelés behajtásának elvetése.

Vitatta és feltételezésen alapulónak tartotta azt az elsőfokú következtetést, hogy nála lett volna egy fekete színű hosszú nadrág a keki színű vászonnadrágon kívül. A két különböző színű nadrág meglétére nézve tett megállapítást nézete szerint kétséget kizáró bizonyíték nem igazolta. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte azt az a körülményt, hogy a sértett az elkövetők elfogását követően kétszer 2.000.000 forintot fizetett vissza adósságából. Aláhúzta, hogy a sértettek zsebeinek kiürítése nem rablási céllal, hanem a rendőri intézkedés színlelésének élethű visszaadása céljából történt. Aláhúzta, arról nem tudott, hogy az 1. számú sértett bérleményében nem kizárólag az ő értékei találhatók meg, melyeket a megbízó felé fennálló tartozás rendezése céljából vették magukhoz. A másik két sértett vonatkozásában kifosztás bűncselekményének megállapítását kérte.

A tényállás III. pontjában foglalt cselekménnyel összefüggésben öt pontban sorolta fel az első fokon bűnösségét eredményező bizonyítékokat, amelyeket közvetettnek tartott. E bizonyítékok alapján az eltérő ténymegállapítás lehetősége nem került kizárásra, és nem jött létre a bizonyítékok zárt láncolata sem. Bizonyítottanak tartotta, hogy rendőrségi öltözetben és maszkban a sértettek nem tudtak különbséget tenni közte, valamint a III. r. vádlott között. Kétségbe vonta a maszkot viselő elkövető személy felismerésének hitelességét. Nézete szerint túlságosan nagy bizonyító erő nem tulajdonítható a maszkot viselő elkövetők testalkatában, illetve szemállításában fennálló hasonlóságnak. Aláhúzta, hogy konkrét felismerés nem történt. Álláspontja szerint a más általi elkövetés lehetőségét az elsőfokú bíróság nem zárta ki. Hangsúlyozta, hogy a helyszínhez öt semmilyen objektív bizonyíték nem kötötte.

A leányától lefoglalt laptop tekintetében iratellenesnek tekintette az első fokú ítélet megállapítását, mely szerint azt ő a III. r. vádlottól kapta volna, mivel ő az eljárás során mindvégig következetesen azt vallotta, hogy a laptopot vásárolta a III. r. vádlottól, mégpedig az 1. számú tanútól kölcsönként 60.000 forintból. Hangsúlyozta, hogy a III. r. vádlott már 2006. év július hó 10. napján követett el ismeretlenül maradt társával bűncselekményt. Aláhúzta azt az igazolt tény, hogy a III. r. vádlott már 2006. január-februárjában rendelkezett rendőrségi felszerelésekkel. Kiemelte, hogy a sértett által felismerni vélt fegyverekhez kizárólag a III. r. vádlott személye köthető. Szerinte az elfogásuk alkalmával a gépjárműből lefoglalt gépkarabély szintén a III. r. vádlotté volt. Álláspontja szerint a III. r. vádlott több bűncselekményét úgy próbálta megjeleníteni a hatóságok előtt, mintha azokat az I. r. vádlott követte volna el. Hangoztatta továbbá, hogy a bűncselekmény elkövetési helyszínéről is a III. r. vádlott rendelkezett információkkal, a kérdéses laptop is a III. r. vádlottól került hozzá. Ugyanígy a fényképezőgép is a III. r. vádlottól származott, az e körben tett II. r. vádlotti állítást objektív bizonyíték nem cáfolta. A felsoroltak miatt tévesnek tartotta az elsőfokú bíróságnak azt a következtetést, hogy a III. r. vádlott részvételére utaló bizonyíték nem merült fel az ügyben.

Ugyancsak tévesnek ítélte az elsőfokú bíróság következtetést, mely szerint az ő személye köthető lett volna az 1. számú tanú garázsához. A garázzsal összefüggésben megismételte az elsőfokú eljárásban előadott védekezését. Minden alapot nélkülözőnek tartotta, hogy az elsőfokú bíróság az előkerült fegyver felismerését vele szemben terhelő bizonyítékként vette figyelembe. Utalt a II. számú tényállási pont tekintetében az 1. és 2. számú tanúk személyek felismerésére, akikkel szemben elmaradt cselekvőségük tisztázása. Kifogásolta a kesztyűk és fegyverek felismerésének bizonyítékként történő értékelését, objektív bizonyíték ugyanis nem igazolta a kesztyűk személyéhez kötöttségét. Magyarázta továbbá, hogy a kesztyűk egyedi jellemzőkkel nem bírtak, így sem a tényállás I., sem III. pontjában szereplő cselekmény elkövetése során ez nem jelenthet értékelhető bizonyítékot.

Utalt arra, hogy az összes felszerelést az I. tényállási pontban szereplő cselekményt megelőzően a III. r. vádlott hozta lakására. Sérelmezte, hogy ezt a II. r. vádlottal egyező előadását az elsőfokú bíróság nem vonta mérlegelési körébe. Hangsúlyozta, hogy az elfogásukkor tőlük lefoglalt összes felszerelési tárgyat a III. r. vádlottól kapták, ennek folytán a felszerelésekkel kapcsolatos korábbi

bűncselekmények kizárólag a III. r. vádlottat terhelhetik. Álláspontja szerint a cselekményt rajta kívül más személy is elkövethette. A közvetett bizonyítékok sem külön-külön, sem pedig összességükben nem csak és kizárólag az ő személyére mutattak, hanem másra is mutathattak, ez alapján pedig felmentésének van helye.

A tényállás IV. pontjában írt cselekmény esetében a bűnösségére levont következtetést tévesnek tartotta. A III. r. vádlott előadását e körben is hiteltelennek, így elfogadhatatlannak tekintette. A saját előadása még ha életszerűtlennek is tűnik, azt semmilyen objektív bizonyíték nem cáfolta. Aláhúzta, hogy a motorkerékpár lopott voltáról nem tudott meggyőződni, arra nem is gondolt. A rendszám vonatkozásában is feltételezésen alapulónak, objektív bizonyítékkal alá nem támasztottnak tekintette az ítéletben megállapítottakat, ezért e cselekmény alól is felmentését tartotta indokoltnak.

Egyebekben az enyhítő körülményekre, az időmúlásra, a kényszerintézkedés hatálya alatt töltött időre, továbbá a feltárt és a védője által is már említett személyi körülményeire is figyelemmel a büntetés enyhítését kérte.

II. r. vádlott védője fellebbezésének írásban előadott indokolásában és annak kiegészítésében elsődlegesen a tényállás III. pontjában írt cselekmény alóli felmentésre, másodlagosan a cselekmény minősítésének megváltoztatása mellett enyhébb büntetés kiszabására tett indítványt.

Nem igazolt nézete szerint, hogy a tényállás I. pontjában szereplő cselekmény a különös részi tényállás szerint valósult volna meg. A tényállás III. pontjában megállapított tényállást felderítetlennek, hiányosnak, emiatt megalapozatlannak tartotta, ezzel összefüggésben a jogi minősítést tévesnek vélte. A beszerzett bizonyítékok alapján nem rögzíthető védenca társtettesként, vagy bűnsegédként való részvétele e cselekményben. Az e pontban szereplő történés megállapítására feltételezésen kívül semmilyen, védenca tevőlegességét alátámasztó tény, adat nem merült fel. Önmagában a III. r. vádlott következtelen és a terhelt társak vallomásával ellentétes, ezért vitatható tartalmú előadásait alkalmatlannak tartotta védenca felelősségének megállapítására. A III. r. vádlott vallomásának valóságtartalmát a bírósági szakban kihallgatott tanú, Ferencsik Attila vallomása tette nézete szerint megkérdőjelezhetővé. Kifogásolta, hogy a III. r. vádlott a bűncselekmény állítólagos helyszínét a látási viszonyok és a megfigyelés lehetőségének rövid ideje miatt nem ismerte fel. A III. r. vádlottnak a laptop megtalálását segítő közreműködését életszerűtlennek, hiányosnak és közvetettnek tartotta.

Utalt a büntetőjogi felelősség megállapítását megalapozó, kétséget kizáró bizonyíték - így daktiloszkópiai nyomok, lábnyomok, szagminta rögzítésének, a bűncselekményből származó bűnjel lefoglalásának - hiányára. Hangsúlyozta, hogy az egyedüli bizonyíték a III. r. vádlott vallomása, amellyel szemben ésszerű kételyek támaszthatók. Kifejtette, hogy a III. r. vádlott bűncselekményben történő részvétele esetén vallomása valótlannak tekinthető, hiszen hiányzik belőle a saját elkövetői magatartás feltárása. Amennyiben a III. r. vádlott nem vett részt a cselekményben, úgy előadását pedig feltételezéseken, kitalációkon, valótlán adatokon alapulónak jellemezte. E körülményekre figyelemmel a valósággal ellentétes III. r. vádlotti vallomást alkalmatlannak tartotta a büntetőeljárásban való felhasználásra. Elfogadhatatlan - nézete szerint - amiatt is a III. r. vádlott előadása, mivel nem tett említést arról a sértettek által egybehangzóan állított tényről, hogy az elkövetők hárman voltak, illetve nem nevezte meg, hogy ki volt a harmadik elkövető-társ. Sérelmesnek tartotta, hogy a nyomozóhatóság kizárólag az I. r. és a II. r. vádlott büntetőjogi felelősségét igazoló tényeket, adatokat gyűjtötte össze, melyhez kizárólag III. r. vádlott vallomásait használta fel anélkül, hogy azok valóságtartalmát vizsgálta volna.

Vitatta a hemogenetikai szakértő vizsgálatának eredményét. Sérelmezte, hogy a helyszíni szemle jegyzőkönyv nem tartalmazott lefoglalási számot. Megjegyezte, hogy egy DIFI márkajelzésű fekete maszkon azonosították védenca DNS-ét. Álláspontja szerint a nyomhordozóval kapcsolatban nem állapítható meg, hogy azt hol, mikor foglalták le és melyik bűncselekménnyel hozható összefüggésbe. A helyszíni szemlén mindössze a lefoglalás helyét rögzítették, a maszk

márkajelzését nem. Hiányolta annak megállapítását, hogy a megtalált, lefoglalt és vizsgálat alá vont maszk hordozott-e bármilyen nyomot, alkalmas-e vizsgálatra, beazonosított-e, hogy ki vagy kiknek a mintája került rögzítésre. A másik sí maszk esetében is aggályokat fogalmazott meg. Sérelmezte, hogy a lefoglalt tárgyakat a nyomozás során nem, vagy csak nehezen ellenőrizhető és beazonosítható módon dokumentálták. Hiányolta a lefoglalt és vizsgált maszkok azonosításának elvégezhetőségét.

Meglátása szerint nem sikerült megcáfolni azt a tényállítást, hogy a Canon fényképezőgépet védenca a III. r. vádlottól kapta. A Scoth Fox típusú kesztyű viselését az elkövető egyedi azonosítására alkalmatlannak tartotta. Kifogásolta, hogy védenca terhére a nyomozóhatóság kizárólag egy, a kényszerintézkedés hatálya alól menekülni igyekvő személytől származó információkat használt fel, annak ellenére, hogy III. r. vádlott hasonló magatartására már a korábbiakban is volt példa.

A feltárt bizonyítékokat alkalmatlannak találta védenca bűnösségének megállapítására.

Az I. pontban szereplő tényállást megalapozatlannak és iratellenesnek tartotta. Nyomatékosította, hogy a vádlottak az xy nevű orosz személy 15 millió forintos tartozását kívánták a sértettől behajtani. Nézete szerint más személy megbízásából is lehet igényt érvényesíteni. Hangsúlyozta, hogy a vádlottak bizonyossággal nem tudhatták, hogy a lakásban, illetve a sértetteknel található értéktárgyak kinek a tulajdonát képezték. Iratellenesnek ítélte, hogy a peranyag nem tartalmazott a vádirati minősítésre következtetést lehetővé tévő adatot. Hiányolta az elsőfokú bíróság indokolását az önbíráskodás büntette megállapításának elvetése körében. Végül a jelentős számú enyhítő körülményre figyelemmel a már kényszerintézkedésben töltött idővel egyező tartamú büntetés kiszabására tett indítványt

II. r. vádlott írásban benyújtott fellebbezésében a terhelő bizonyítékok értékelését sérelmezte; a maszkon talált DNS tekintetében arra hivatkozott, hogy az ő DNS-e a III. r. vádlottal történt motorozások alkalmával került a maszkra. Állította, hogy a lefoglalt Canon típusú fényképezőgépet a III. r. vádlottól kapta használatra, illetve eladásra, ezt az előadását semmiféle bizonyíték nem cáfolta. Utalt arra, hogy a tényállás III. pontjában írt cselekmény elkövetéséhez a garázsban lefoglalt tárgyaknak nincs köze. Hangsúlyozta, hogy az említett garázs tulajdonosa a többszörösen büntetett előéletű 1. számú tanú volt, aki ismerte a III. r. vádlottat, és akit a tényállás II. pontjában szereplő 3. számú sértett fényképről mint elkövetőt azonosított. Vítatta az 1. számú tanúnak azt az állítását, hogy a garáznak egyetlen kulcsa lett volna. Hangsúlyozta, hogy a sértettek felismerték a III. r. vádlott korábbi zárvatartását, a 2. számú tanút mint elkövetőt. Kifogásolta, hogy a bűncselekményben résztvevő fenti személyekkel szemben nyomozati cselekményt a nyomozóhatóság nem folytatott. Sérelmezte, hogy a szintén terhére értékelt kesztyű bemutatása nem felelt meg az eljárási szabályoknak, de a kesztyűk egyébként sem köthetők személyéhez. Utalt arra, hogy a lefoglalt valamennyi eszközt a III. r. vádlott bocsátotta rendelkezésükre, mely állításukat bizonyíték szintén nem cáfolta. A tényállás III. pontjával kapcsolatban azt húzta alá, hogy a III. r. vádlott követett el ismeretlen társaival hasonló módszerrel bűncselekményeket. Ugyanezzel a cselekménnyel kapcsolatban kifejtette, hogy a III. r. vádlott szerezte a drogkereskedőről az információkat az xy nevű személytől. Furcsa egybeesésnek tartotta, hogy a III. r. vádlott e bűncselekménnyel kapcsolatban meg tudta mutatni a helyszínt.

További hangsúlyos szempontnak tartotta, hogy a III. r. vádlott már a tényállás II. pontjában írt cselekmény elkövetési időpontjában (2006. év július 10. napján) rendelkezett rendőrségi felszereléssel. Utalt arra, hogy az elsőfokú ítélet is a III. r. vádlott szavahihetőségének hiányát állapította meg, ezért álláspontja szerint a III. r. vádlott állításait nem lehetett volna elfogadni. Nézete szerint nem zárható ki, hogy a tényállás III. pontjában írt cselekményt nem ő, hanem más személyek követték el. Álláspontja szerint állításait, védekezését az eljárás során nem sikerült az

elsőfokú bíróságnak kétséget kizáró bizonyítékokkal megcáfolni, emiatt érintettségének hiányára vonható következtetés. A kifejtettek miatt e cselekmény alóli felmentését kérte.

A tényállás I. pontjában szereplő cselekmény rablásként történő minősítését kifogásolta, és társával azonos összefüggésekre utalt állítva, hogy az értékek eltulajdonítása a fennálló tartozás rendezését célozta. Társával azonosan a cselekmény önbíráskodás büntetteként és kifosztás büntetteként történő értékelését kérte. Kifejtette, hogy ránézve a régi Btk. alkalmazása kedvezőbb, ezért a szerinti elbírálást kért. Ezen túlmenően az enyhítő körülményeket hangoztatta.

A III. r. vádlott védője a részben enyhítést, részben eltérő minősítést célzó fellebbezését fenntartotta. Az elsőfokú bíróság ítéletét megalapozottnak tartotta, ezért a hatályon kívül helyezést szükségtelennek vélte. Nézete szerint sérült a belső arányosság, amelyet a másodfokú eljárásban kiküszöbölhetőnek tartott. A tényállás II. pontjában írt cselekmény tekintetében az I. r. vádlott felmentésével azonosan - nézete szerint - védence javára is felmentésnek lett volna helye. Nem tartotta elegendő bizonyítéknak a büntetőjogi felelősség megállapításához az ékszerek védenccénél történő lefoglalását, illetve azt, hogy a sértettek védenccét felismerték.

A tényállás I. pontjában szereplő cselekmény esetében rablás helyett maga is önbíráskodás megállapítását kérte. Kifogásolta, hogy a szexuális kényszerítés tekintetében az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének nem tett eleget, nem adta indokát, hogy miért rekesztette ki a tényállásból a sértett élettársának az előadását, aki a sértett levetköztetésének célját a pénz felkutatásában határozta meg. Hangsúlyozta, hogy a sértett maga sem állította, hogy a levetköztetés a nemi vágy kielégítése céljából történt volna. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem volt figyelemmel az enyhítő körülményekre, nevezetesen védence szociopátiás személyiségzavarára. III. r. vádlott bocsánat kérésére az első cselekmény sértettjétől és a kár megtérülésére. E körülmények alapján, továbbá a belső arányosság szempontjaira is tekintettel az első fokon kiszabott büntetés enyhítését kérte.

A másodfokú bíróság a bejelentett fellebbezések közül mindössze III. r. vádlott védőjének enyhítésre irányuló fellebbezését tartotta megalapozottnak. Sem a felmentést, sem I. r. és II. r. vádlottak és védőik által bejelentett enyhítést, illetve az ügyész súlyosítást célzó fellebbezését nem akceptálta a másodfokú bíróság.

A jogorvoslattal megtámadott elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 348. § (1) bekezdése értelmében - a Be. 348. § (2) bekezdésében írt korlátokra is figyelemmel - a megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. Nem képezte felülbírálat tárgyát I. r. és II. r. vádlottak javára hozott és első fokon jogerőre emelkedett felmentő rendelkezések.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok betartásával folytatta le. Az eljárás tárgyát képező bűncselekmény elbírálása szempontjából releváns valamennyi bizonyítékot beszerezte, azokat egyenként és összességükben is a logika szabályainak messzemenő figyelembe vételével gondosan, kimerítően és teljes körűen értékelte.

Az így megállapított tényállást a másodfokú bíróság a Be. 352. § (1) bekezdésének a./ pontjára figyelemmel - az iratok tartalma alapján, valamint ténybeli következtetés útján - mindössze az alábbiak szerint helyesbítette, illetőleg pontosította:

A tényállás I. pontjában szereplő 4. számú sértett sérelmére elkövetett cselekmény esetén az elvitt tárgyak értéke az 50.000 forintot nem haladta meg.

Az elsőfokú ítélet 10. oldal 4. bekezdésében írtakat azzal pontosítja, hogy a vádlottakat sem egy xy nevezetű személy, sem pedig más nem bérelte fel állítólagos követelése behajtására.

A tényállás II. pontjában írt cselekmény során a 3. számú sértettől és házastársától megszerzett készpénz és ingóság értéke helyesen 1.345.000 forint és nem 1.245.000 forint volt.

A tényállás IV. pontjában írt cselekmény kapcsán a lopott motorkerékpárt 2006. év szeptember hó 21. napja után, az I. r. vádlott elfogását követően foglalták le az I. r. vádlott által használt garázsban a szintén lopott XXX-000 forgalmi rendszámmal együtt (rendőri jelentés a nyomozati iratok 611. oldalán).

Az ekként kiegészített, illetve helyesbített tényállás a Be. 352. § (2) bekezdése alapján már irányadó volt a fellebbezési eljárásban is.

I. r. és II. r. vádlottak, illetve védőik igen terjedelmesen és részletekbe menő kifogásokkal támadták az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő tevékenységét. A másodfokú bíróság anélkül, hogy megismételné az elsőfokú bíróság részletes, meggyőző, túlnyomó részt ellentmondástól mentes bizonyítékértékelő tevékenységét a következőkre kíván utalni.

A tényállás I. pontjában írt cselekmény esetében azt szükséges hangsúlyozni, hogy az elsőfokú bíróság a helyesen értékelt bizonyítékok tartalmával teljesen összhangban állapította meg a tényállást; az elkövetés motívumát, a végrehajtás lefolyását. Az elkövetésben részt vevő vádlottak e cselekmény megvalósítását nem vitatták, mindössze azt rablás helyett önbíráskodásnak, jogos követelés behajtásának állították be és tagadták az erőszak alkalmazását. E két körülményre nézve az elsőfokú bíróság helyesen vetette el a vádlottak védekezését és megalapozottan fogadta el a sértettek teljesen egybehangzó nyilatkozatát az erőszak alkalmazására, annak módjára, és az ehhez kapcsolódó készpénz és értéktárgyak elvitelére nézve. A cselekmény megítélésén nem változtatott annak tényként történő megállapítása, hogy a tippadó xy nevű személynek nagy összegű tartozása állt fenn a sértettek közül az 1. számú sértettel szemben. Az azonban kizárható volt, hogy a vádlottak szándéka e követelés akár erőszak útján való behajtására irányult volna az alábbiak miatt:

A cselekmény elkövetési módja, lefolyása, az erőszak három személlyel szemben történő kifejtése mind arra utalt, hogy a vádlottak célja a sértettek értékeinek erőszak útján történő megszerzése volt. Ez az erőszak lenyűgöző, a sértettek ellenállását megtörő kényszer volt. A vádlottak kilétüket maszkokkal leplezték, és fegyverrel a kezükben már a lépcsőházban rátámadtak a három sértetre, akiket a földre fektettek, kezüket összekötözték, szájukat leragasztották. Az ily módon védekezési és menekülési képességüktől megfosztott sértettek ruházatából készpénzt és értéktárgyakat vettek magukhoz. A lépcsőházból a lakásba vezetett sértettekkel szemben további erőszakot alkalmaztak, ütötték, rúgták őket, illetve pisztolyt nyomtak a 4. számú sértett halántékához, miközben pénzt követeltek tőlük. A lelepleződést oly módon is akadályozták, hogy a földre fektetett sértettek arcát, fejét törölközővel takarták le. A cselekmény során nem kizárólag az állítólagos adósságot felhalmozó 1. számú sértett értéktárgyait, hanem élettársa, a 2. számú sértett, valamint a 4. számú sértett értéktárgyait is magukhoz vették. Az elkövetés előbbiekben részletezett körülményei indokolták a tényállás azzal történő kiegészítését, hogy a cselekmény indítéka nem az xy, avagy bármilyen más nevű személy tartozásának a behajtása volt, a valós cél a sértettek értékeinek erőszak útján való megszerzésére irányult.

Az imént kifejtettek miatt a másodfokú bíróság nem osztotta a vádlottaknak és védőiknek e cselekmény indítéka körében kifejtett, a megállapítottakkal ellentétes érvelését. Még amennyiben az

1. számú sértettnek az állítólagos tartozása valóban fennállt is az xy nevezetű személlyel szemben, a vádlottak abban az esetben sem ennek a követelésnek a behajtása céljából valószínűsítették meg cselekményüket, hanem a sértettek értéktárgyainak megszerzése végett. Ezért az eljárás adataiból - szemben a vádlottak védekezésével - nem volt következtetési alap annak megállapítására, hogy akár az xy nevezetű személy, akár bárki más bérelte volna fel a vádlottakat az állítólagos követelés behajtására. Ennek a nemleges következtetés levonására az első fokú bíróság által beszerzett bizonyítékok egyértelműen utaltak.

A tényállás II. pontjában írt cselekmény elkövetését III. r. vádlott tagadta, mindössze a hozzá került ékszerek értékesítését ismerte el, amit két felismerő tanú vallomása tükrében esélytelen lett volna tagadni. A III. r. vádlottban, mind a hangadó elkövetőben kettő sértett (a 3. és 5. számú sértett) is felismerte a III. r. vádlottat. E bizonyíték védő részéről történő kétségbe vonását nem osztotta a másodfokú bíróság. Nem tekinthető mellékes szempontnak az a körülmény, hogy az ékszerek értékesítési kísérlete az elkövetés másnapján megtörtént. Ekkor az ékszereket átvevő személyek nem kizárólag briliáns köveket, hanem a sértettekhez egyértelműen köthető egyéb ékszereket (jåde kövel díszített) is láttak III. r. vádlottnál.

III. r. vádlott szexuális cselekménye tekintetében az elsőfokú bíróság nem rögzítette a sértett levétköztetésének és simogatásának indító okát, nevezetesen azt, hogy mindez az III. r. vádlott nemi vágyának felkeltését vagy kielégítését célozta volna. Ennek a későbbiekben kifejtett következménye a cselekmény minősítésének módosítása volt.

A tényállás III. pontjában írt cselekmény elkövetését az elsőfokú bíróság az I. r. és a II. r. vádlott tagadásával szemben állapította meg, mégpedig nem kizárólag szubjektív, hanem objektív bizonyítékok alapján is.

Az első cselekményt követő elfogás során a II. r. vádlott által használt személygépkocsiból, közelebbről az ő közokiratait tartalmazó hátizsákból foglalták le a 6. számú sértettől elvitt fényképezőgéppel megegyező típusú készüléket. A sértett 100%-os határozottsággal ismerte fel a lefoglalt fényképezőgépben a tőle elvitt műszaki cikket. Ennek a készüléknek a memóriájából olyan fényképfelvételt sikerült az informatikai szakértőnek helyreállítania, amelyet a sértett az általa készítettként azonosított. A készülék memóriája az I. r. és a II. r. vádlotthoz köthető felvételeket is tartalmazott. A II. r. vádlottnak e bizonyíték kapcsán előadott védekezése a fényképezőgép megszerzésére nézve elfogadhatatlan volt. III. r. vádlott ugyanis egyetlen alkalommal sem tett olyan nyilatkozatot, hogy a fényképezőgépet ő adta volna át a II. r. vádlott számára eladás céljából.

A cselekmény további bizonyítékaul szolgált az elkövetés után tartott szemle során a helyszín közelében megtalált fekete maszkról rögzített DNS profil. A szakértő e DNS minta azonosságát állapította meg II. r. vádlott vérmintájából kimutatott DNS profillal. Az azonosság a bizonyossággal határos egyezőséget jelentett. E bizonyítéknak a II. r. vádlott és védője által előadott indokokkal történő kétsége vonását a másodfokú bíróság nem tudta akceptálni az alábbiak miatt.

Az e cselekményhez kapcsolódó maszkot a Bűnügyi Szakértői és Kutató Intézet szakértője teljesen elkülönülten vizsgálta a csak később, az I. tényállási pontban szereplő cselekmény során lefoglalt maszkoktól. E körben a másodfokú bíróság azt emeli ki, hogy a III. tényállási ponthoz köthető maszk vizsgálatra küldése megelőzte az I. tényállási ponthoz köthető maszkok lefoglalásának időpontját. A tényállás III. pontjában szereplő maszk lefoglalása, vizsgálatra küldése, a vizsgálatról készült dokumentáció - szemben a védő álláspontjával - minden aggály nélkül követhető és beazonosítható volt. A II. r. vádlott védőjének a maszkkal kapcsolatos felvetéseit, kifogásait az

elsőfokú bíróság részletes vizsgálatot követően vetette el. Ezzel a másodfokú bíróság is maradéktalanul egyetértett azzal, hogy a kirendelő határozatban szereplő elírásból egyáltalán nem az következik, hogy a bűnjelek összekeveredtek volna, épp ellenkezőleg, azok minden további jelölés híján is azonosíthatók voltak.

A 6. számú sértettől megszerzett laptop is előkerült az eljárás során, nevezetesen I. r. vádlott hozzátartozójától, volt házastársától foglalták azt le. Mint a tanúvallomásokból és a III. r. vádlott azzal egyező vallomásából kitűnt a laptopot az I. r. vádlott ajándékozta leányának. A laptop informatikai szakértői vizsgálata szerint az I. r. vádlott házastársától lefoglalt készülék bizonyosan azonos a sértettől elvitt eszközzel.

Mind az I. r. vádlott, mind a II. r. vádlott a bűncselekmény elkövetése során megszerzett tárgy környezetükből, illetve hozzátartozójuktól való lefoglalása kapcsán hasonló védekezést terjesztett elő állítva, hogy a tárgyakat III. r. vádlottól kapták, illetve vették. A III. r. vádlott az elsőfokú tárgyaláson nem tett vallomást, azt követően pedig ismeretlen helyre távozott, így e körülményekre nézve kihallgatására nem nyílt lehetőség. Megfigyelhető volt mindkét vádlott védekezési taktikájában az az elem, hogy saját felelősségük helyett a III. r. vádlott érintettségére igyekeztek célozni, aki - távolmaradása miatt - előadásukat nem cáfolhatta. A lefoglalt laptopot és fényképezőgépet az elsőfokú bíróság helyesen értékelte, mint terhelő bizonyítékokat az I. r. és a II. r. vádlottal szemben a büntető jogi felelősséget igazoló egyéb bizonyítékkal összefüggésben vizsgálva.

Ilyen további a büntető jogi felelősséget igazoló bizonyíték volt a személyek és tárgyak felismerésének eredménye; a sértettek közül a 7. számú felismerte az I. r. vádlottban a rablásban részt vevő egyik személyt. A sértettek azonosították az elkövetők esetkor viselt kesztyűjét, amit a tényállás I. pontjában írt cselekmény utáni elfogást követően foglaltak le a II. r. vádlott által használt XXX-000 forgalmi rendszámú Daewoo Kalos típusú személygépkocsiból. Hasonlóképpen azonosították a sértettek az említett gépkocsiból, illetve az 1. számú tanú által kölcsönadott garázsban lefoglalt gáz riasztópisztolyban, illetve fegyverutánszatban az elkövetéskor használt fegyverutánszatnak minősülő eszközöket.

Ezeket a bizonyítékokat egymás mellett és egymással összevetve a másodfokú bíróságnak sem maradt kétsége abban a kérdésben, hogy a bűncselekmény elkövetésében mind az I. r., mind a II. r. vádlott részt vett. A terhelő bizonyítékoknak általuk való kétségbe vonása a felhozott indokok alapján nem volt akceptálható.

A tényállás IV. pontjában írt cselekmény vonatkozásában az elsőfokú bíróság okszerűen vetette el az I. r. vádlott vallomását, védekezését megalapozottan tartotta hiteltelennek. Az indító kulcs és iratok nélkül lefoglalt motorkerékpár 1.500.000 forint értéke alapján hiteltelen ugyanis az az előadás, hogy egy idegen személy a motorkerékpárt anélkül hagyta az I. r. vádlottnál, hogy azt utána elvitte volna, vagy egyetlen alkalommal érdeklődött volna a jármű iránt.

Az I. r. és II. r. vádlottak és védőik fellebbezésükben alapvetően a büntetőjogi felelősség megállapítását lehetővé tévő bizonyítékok elfogadásán, tehát a bizonyítékok értékelésén keresztül támadták a tényállást. Mivel az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességében is igen részletesen elemezte, feltárta a bizonyítékok közötti egyezőségeket, különbségeket, részletesen kifejtette értékelő tevékenysége szempontjait is, és ezzel összhangban álló megalapozott tényállást állapított meg, ezért a vádlottaknak és védőiknek ezt támadó álláspontját - a felülmérlegelés tilalma és szükségtelensége miatt - a másodfokú eljárásban nem lehetett akceptálni.

Nem osztotta tehát a másodfokú bíróság a tényállás I. pontjában írt cselekményt követően lefoglalt Canon típusú fényképezőgép, valamint a I. r. vádlott volt házastársától lefoglalt laptop tekintetében az elsőfokú bíróságtól eltérő érvelést. Nem értett egyet főként II. r. vádlott védőjének III. r. vádlott vallomásának értékelése körében kifejtett álláspontjával. Az I. r. és a II. r. vádlottak is keményen kritizálták a rájuk nézve terhelő tényeket közlő III. r. vádlott szavahihetőségét. E nyilatkozatukat segítette az a körülmény, hogy a III. r. vádlott - távolléte miatt - nem tudott védekezni, megerősíteni, avagy cáfolni az I. r. és a II. r. vádlott állításait (lap top eladás, Canon fényképezőgép eladásra való átadása).

Az elsőfokú bíróság körültekintő módon és kellő kritikával vizsgálta III. r. vádlott vallomásait és azokat csak az egyéb, objektív és szubjektív bizonyítékkal való alátámasztottsága esetén fogadta el. Tehát csak olyan esetben, amikor a III. r. vádlott társaival szemben felhasznált nyilatkozatait a perben feltárt egyéb adatok is megerősítették. Így például III. r. vádlottnak a laptop ajándékozásának tényére nézve tett előadását az I. r. vádlott leánya és volt házastársa megerősítette. A Canon fényképezőgépet pedig a II. r. vádlott használta és azt az ő hátizsákjából foglalták le, a gép eladására tehát nem került sor.

Ugyanígy a III. r. vádlott információkkal rendelkezett a társai által végrehajtott bűncselekmény helyszínéről, majd ezt a helyszínt - kis tévedéssel - meg is mutatta.

Kétségtelen tény, hogy a III. r. vádlott a 2. számú sértett sérelmére elkövetett cselekményt tagadta, ez a tagadó nyilatkozat azonban még az egyéb cselekményre nézve tett előadásai hitelességének megkérdőjelezésére nem volt alkalmas.

A fenti bizonyítékok alapján az elsőfokú bíróság megalapozottan vont jogkövetkeztetést mindhárom vádlott büntetőjogi felelősségére, és cselekményeik minősítése is egy kivétellel megfelelt a büntető anyagi jogszabályoknak.

Az I. pontban szereplő tényállást az elsőfokú bíróság megalapozottan értékelte minősített rablás büntetnének. A vádlottak az állítólagos adóssággal érintett sértetten kívül további két sértettől is lenyűgöző fizikai kényszerrel vették el értékeiket. A három sértett személyhez kötött értékeinek egy részét a sértettek ruházatából már a lépcsőházban megszerezték. A cselekményt rendőrruhában hajtották végre, ami szintén nem adósság behajtásra utaló körülmény volt. A végrehajtás módja, a több személlyel szemben alkalmazott erőszak ténye, annak lenyűgöző mértéke alapján állítható az, hogy az adósság behajtás csak utólagosan felmerült ürügy volt, a valós ok a sértettek értékeinek erőszak útján történő megszerzése volt.

Azonos álláspontot képviseltek az eljáró bíróságok számos jogesetben: így nem önbíráskodás vétségét, hanem rablás büntetést valósítják meg, akik pénzért vállalkoznak a sértett bántalmazójának a megverésére, majd a kikötött pénzt eredménytelenül követelve a sértettet a lakásán bántalmazzák, és az értékeit elveszik (BH.1992.157.). Rablást és nem zsarolást vagy önbíráskodást valósít meg az, aki élet vagy testi épség elleni közvetlen fenyegetéssel kényszeríti a sértettet arra, hogy a gépkocsiját elcserélje (BH.2011.93.). Az idézett esetekkel azonosan volt értékelhető a vádlottak cselekménye; a sértettekkel szemben erőszakkal, illetve fegyverrel való fenyegetéssel történt a dolgok elvétele, mellyel a vádlottak a minősített rablás büntetést merítették ki.

A másodfokú bíróság nem értett egyet a III. r. vádlott által a 2. számú sértett sérelmére megvalósított cselekmény jogi értékelésével.

A szemérem elleni erőszak büntettét az 1978. évi IV. törvény 198. § (1) bekezdése szerint az valószínűsíti meg, aki mást erőszakkal, avagy az élet vagy testi épség ellen irányuló közvetlen fenyegetéssel fajtalanságra, vagy ennek eltűrésére kényszeríti, vagy másnak a védekezésre, illetve akaratnyilvánításra képtelen állapotát fajtalanságra használja fel.

A fajtalanság az 1978. évi IV. törvény 210/A. § (2) bekezdése szerint a közösülés kivételével minden súlyosan szeméremsértő cselekmény, amely a nemi vágy felkeltésére vagy kielégítésére szolgál. Ilyennek minősül tehát mindenfajta, több ember közötti szexuális jellegű tevékenység, ami nem vonható a közösülés fogalma alá. Az ilyen cselekmények előtt az idézett törvényszöveg kettős feltételt állít; egyfelől a cselekménynek súlyosan szeméremsértőnek, másfelől pedig a nemi vágy felkeltésére vagy kielégítésére alkalmasnak kell lennie.

Az irányadó tényállás szerint a sértett a kezének és lábának összekötözöttsége miatt védekezésre képtelen állapotban volt, tehát az ilyen állapotának kihasználásával elkövetett szemérem elleni erőszak vizsgálata volt indokolt. A lemeztelenített sértett simogatása miatt a cselekmény súlyosan szeméremsértő jellegéhez nem fért kétség. Az eljárás során arra azonban nem derült fény, hogy III. r. vádlott a meztelen sértett nemi vágyának felkeltése vagy kielégítése céljából simogatta volna. Ezzel szemben az volt megállapítható, hogy e magatartása is része volt a sértett megfélemlítésében megnyilvánuló, a sértett értékeinek megszerzését célzó cselekménynek, amely így az eltulajdonítás érdekében kifejtett rész-cselekménynek minősül, vagyis a fajtalanság megállapíthatóságának előbb idézett második fordulata hiányzik. A másodfokú bíróság ezért a III. r. vádlottnak a 2. számú sértett sérelmére megvalósított cselekményét akként értékelte, hogy az mindössze az 1978. évi IV. törvény 180. § (2) bekezdésében meghatározott úgynevezett tettleges becsületsértés vétéségének megállapítására lehetne alkalmas. Ez a magatartás azonban külön értékelést nem nyerhet, mivel az beleolvad a vádlottak által kifejtett, a sértett akaratát megtörő erőszakba. A másodfokú bíróság a vád tárgyává tett tények teljes körű értékelése mellett nem látta megállapíthatónak, hogy a rablással alaki halmazatban a szemérem elleni erőszak is megvalósult volna, ezért felmentő rendelkezés alkalmazása nélkül egységesen rablásnak minősítette III. r. vádlott cselekményét. Erre figyelemmel e vádlott tekintetében sem nyílt meg a másodfellebbezési jog [Be. 386. § (1) bekezdés a) pont, 1/2007. BK vélemény B)II/1/a) pont].

A Btk. 2. § (1) bekezdésére figyelemmel helyesen vizsgálta az elsőfokú bíróság a Btk. időbeli hatályának kérdését. Az I. r. vádlott esetében a terhére megállapított bűncselekmények alapján a halmazati büntetés tételkerete az 1978. évi IV. törvény (rég. Btk.) 85.§ (2)-(3) bekezdésére figyelemmel öttől húsz évig, a jelenleg hatályos Btk. 81.§ (2)-(3) bekezdése alapján öttől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés. A többszörös visszaesői minőségére figyelemmel a rég. Btk. szerint nem változott az öttől húsz évig terjedő tételkeret, az új Btk. szerint viszont az irányadó tételkeret öttől huszonkettő év hat hónapra emelkedett a többszörös visszaeső vádlott esetében. A feltételes szabadságra bocsátás 4/5-öd kedvezményére figyelemmel az 1978. évi IV. törvény 47.§ (2) bekezdése szintén kedvezőbb az I. r. vádlott javára, mivel a jelenleg hatályos szabályok szerint kizárt az ilyen lehetőség (Btk. 38.§ (4) bekezdés). Tehát az alacsonyabb tételkeret és a feltételes szabadságra bocsátás kedvezőbb lehetősége miatt is a rég. törvény alkalmazására helyesen került sor az I. r. vádlott esetében.

A II. r. és a III. r. vádlottal szemben a halmazati büntetés tételkerete a rég. és az új Btk. szerint is öttől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés. A többszörös visszaesés folytán irányadó tételkeret a rég. Btk. szerint öttől tizenöt év, az új Btk. szerint viszont öttől huszonkettő év hat hónap. Esetükben mind a rég. mind az új Btk. szerint kizárt a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége. Az elkövetési időpontban hatályos 1978. évi IV. törvény szerint a középértékű büntetés kiszabását

előíró szabály nem volt hatályos, míg az új Btk. szerint az irányadó középérték 13 év 8 hónap. Tehát a II. r. és a III. r. vádlott esetében a halmazati büntetés-kiszabási szabályok, valamint a középérték miatt is a régi Büntető Törvénykönyv kedvezőbb, ezért az alapján kellett a cselekményeiket minősíteni 1 rb. az 1978. évi IV. törvény 321. § (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés b./ pontja szerint minősülő rablás büntettének, valamint 4 rb. az 1978. évi IV. törvény 321. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés a./ és c./ pontja szerint minősülő rablás büntettének.

A büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság helyesen tárta fel, és I. r., valamint II. r. vádlottal szemben azok súlyával arányban álló büntetést szabott ki. E büntetések megfelelően igazodnak a cselekmények kimagasló tárgyi súlyához, és a vádlottak társadalomra veszélyességének fokához, azok tehát szükségesek az 1978. évi IV. törvény 83. §-ában írt büntetési célok eléréséhez. A kifejtettek miatt a másodfokú bíróság nem látta indokoltnak sem az ügyészi fellebbezés, sem a vádlottak és védőik fellebbezésének teljesítését a büntetés módosítására nézve.

Az I. r. és a II. r. vádlott közötti eltérő tartamú szabadságvesztés alkalmazását az indokolta, hogy az eljárás elhúzódása I. r. vádlott terhére róható körülmény volt figyelemmel arra, hogy kétszer is a hatóságok elől megszökött, míg ez a tényező a II. r. vádlott terhére nem volt értékelhető. Ezen túlmenően az I. r. vádlott előélete is kedvezőtlenebb volt, többször állt bíróság előtt, többször került sor elítéltetésére, és cselekményeinek köre is tágabb volt társához képest. Az I. r. vádlott esetében törvényes ok nem volt az enyhébb fokozat alkalmazására, ezért a másodfokú bíróság az I. r. vádlott erre irányuló kérelmét ugyancsak nem tartotta teljesíthetőnek.

Az elsőfokú bíróság III. r. vádlottal szemben a terhére értékelt cselekményekhez képest, és társaihoz viszonyítottnak is aránytalanul súlyos büntetést alkalmazott. A III. r. vádlott társaival azonos számú és súlyú rablásban vett részt, a vele szemben irányadó büntetési tételkeret is azonos volt társaiéval, valamint az előélete tekintetében sem volt különbség közte és társai között. A szökés ténye pedig ilyen arányú (öt év) különbségtételt nem tett indokoltá. A kifejtettek, valamint a szemérem elleni erőszak büntettének eltérő jogi értékelése miatt is a másodfokú bíróság a III. r. vádlottal szemben kiszabott büntetést a I. r. és II. r. vádlottal szembeni büntetés tartamához közelített mértékűre enyhítette.

A kifejtettek figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a minősítést, továbbá III. r. vádlott büntetés kiszabását érintő részében a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg egyéb törvényszerű rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról az 1978. évi IV. törvény 99. § (1) bekezdése alapján határozott. A Be. 381. § (2) bekezdése alapján a III. r. vádlott tekintetében felmerült bűnügyi költséget az állam viseli, mert a védelmi fellebbezés eredményre vezetett.

Budapest, 2016. év január hó 14. napján

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k. . Halász Etelka s.k. . Sebe Mária s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Fővárosi Törvényszék 5.B.411/2008/466. számú ítélté a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 4.Bf.47/2015/37. számú ítélete folytán 2016. év január hó 14. napján mindhárom vádlott vonatkozásában jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2016. év január hó 14. napján

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.
a tanács elnöke

Kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző